

K P „VODOVOD” A D
SRBAC

PRIJEDLOG

Комунално предузеће
„ВОДОВОД”
А.Д. СРБАЦ

Број:.....2722-1/19.....

Дана:.....24.12.2019..... год.

**PLAN POSLOVANJA
KP „VODOVOD” AD SRBAC
ZA 2020. GODINU**

Srbac, decembar 2019 . godine.

1. UVOD

2. OPŠTI PODACI

- 2.1 Pravni okvir, organizacija društva, organi društva
- 2.2 Opis sistema
 - 2.2.1 Vodovodni sistem
 - 2.2.2 Kanalizacioni sistem
- 2.3 Organizaciona struktura
- 2.4 Djelatnost preduzeća
- 2.5 Izvori finansiranja poslovanja

3. ANALIZA TRENUTNOG STANJA

- 3.1 Stanje vodovodne i kanalizacione mreže
- 3.2. Analiza postojećih cijena komunalnih usluga
- 3.3. Analiza stanja obaveza i potraživanja

4. PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2020. GODINI

- 4.1 Plan proizvodnje i distribucije vode
- 4.2 Plan tekućeg održavanja vodovodne i kanalizacione mreže
- 4.3 Plan kapitalnih ulaganja
 - 4.3.1 Kapitalna ulaganja iz Budžeta Opštine
 - 4.3.2 Ulaganja iz vlastitih sredstava Preduzeća
- 4.4 Plan ljudskih resursa

5. PLAN PRIHODA I RASHODA PREDUZEĆA

- 5.1 Plan prihoda
 - 5.1.1 Plan prodaje vode-fizički obim proizvodnje
 - 5.1.2 Plan ukupnog prihoda
- 5.2 Plan ukupnih rashoda preduzeća
- 5.3 Finansijski rezultat

6. ZAKLJUČCI

1. UVOD

KP Vodovod AD Srbac je javno preduzeće od opšteg interesa za građane opštine Srbac i kao takvo je osnov za život i rad svih subjekata Opštine. U svom poslovanju preduzeće je u velikoj mjeri zavisno od obima rada postojećih privrednih preduzeća, izgradnje novih privrednih kapaciteta na području naše Opštine, standarda građana, ali i dobrog rada menadžmenta preduzeća.

U ovom Poslovnom planu ćemo analizirati sve subjektivne i objektivne okolnosti, te predložiti potrebne mjere i aktivnosti koje će obezbijediti uspješno poslovanje preduzeća u 2020. godini. Plan će biti predstavljen Nadzornom odboru i Skupštini akcionara na usvajanje.

Osnovna djelatnost ovog preduzeća je: proizvodnja i distribucija pitke vode, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda, te izgradnja i održavanje vodovodne i kanalizacione mreže i objekata. Pored osnovne djelatnosti, preduzeće je osposobljeno za izradu projektne dokumentacije hidrotehničkih objekata, izvođenje geodetskih usluga te usluga trećim licima na izgradnji i opravci unutrašnjih instalacija vodovoda i kanalizacije.

Bitan faktor za dobro funkcionisanje preduzeća je ekonomska sposobnost, koja se obezbeđuje kroz kvalitetan menadžment i upravljanje preduzećem.

Pri izradi plana poslovanja glavna vodilja je bila da svi naši potrošači imaju kvalitetno i kontinuirano snabdijevanje higijenski ispravnom vodom za piće, kao i obezbijedeno odvođenje otpadnih voda, uz istovremeno pozitivno poslovanje samog preduzeća. Da bi trajno osigurali vodosnabdijevanje zdravom i pitkom vodom potrebno je osim rekonstrukcije starih i izgradnje novih vodovodnih i kanalizacionih objekata, stalno pratiti i vršiti modernizaciju sistema u tehnološkom i institucionalnom smislu. Potrebno je voditi stalnu aktivnost na izgradnji i priširenju vodovodne i kanalizacione mreže na nove korisnike kako bi povećali stepen iskorištenosti postojećih kapaciteta. Rekonstrukcijom dotrajalih cjevovoda, pojačanim tekućim održavanjem, smanjenjem neobračunate vode i boljim praćenjem i obradom podataka značajno bi se smanjili gubici. Sve navedene aktivnosti imaju za cilj da obezbijede trajno osiguranje vodosnabdijevanja i ekonomski samoodrživo preduzeće.

S obzirom da je realizacija poslovnog plana preduslov realizacije postavljenih ciljeva očekujemo od korisnika naših usluga i našeg osnivača da nam pruže podršku i na adekvatan način doprinesu uspjehu preduzeća u skladu sa svojim mogućnostima i obavezama.

2. OPŠTI PODACI

2.1 Pravni okvir, organizacija društva, organi društva

Opština je 1975. godine osnovala JKP „RAD“ Srbac, a 2001. godine Odlukom SO-e, a u okviru statusnih promjena privatizacije JKP „RAD“ je prestalo da postoji, a formirano je novo preduzeće ODJKP „Vodovod i kanalizacija“ Srbac. Od jula 2007. godine preduzeće je registrovano i funkcioniše kao akcionarsko društvo pod nazivom KP „Vodovod“ AD Srbac.

Osnovni registrovani kapital preduzeća iznosi 728.900,00 KM. Vlasnička struktura preduzeća je: Opština Srbac 65%, Penzijski rezervni fond AD Banja Luka 10%, Fond za restituciju AD BanjaLuka 5% i Mali akcionari 20%. Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta bliže su određeni Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Upravljačka struktura Društva definisana Statutom je:

- Skupština akcionara
- Nadzorni odbor
- Uprava-direktor

2.2 Opis sistema

2.2.1 Vodovodni sistem

Gradski vodovodni sistem Srbac čini: vodovod Srbac, vodovod Lijevče polje, vodovod Kobaš i vodovod Srdevići.

Vodovod Srbac čini: izvorište sa dva bušena bunara kapaciteta 180 l/s, hlorna stanica, potisni cjevovod Ø400 i Ø500 mm dužine 7.000 m, tri rezervoara ukupne zapremine 1.650 m³, te distributivne mreže ukupne dužine 215.000 m. U okviru ovog vodovoda funkcioniše 5 hidrostanica koje povećavaju pritisak za potrošače druge visinske zone. Trenutno na ovaj vodovod je priključeno 4039 potrošača.

Vodovod Lijevče polje se snabdijeva vodom sa izvorišta Prijebljezi sa istih bunara kao i vodovod Srbac. Transportni cjevovod Ø300 mm povezuje izvorište preko mosta na rijeci Vrbas sa naseljima Lijevča polja. Ukupna dužina vodovodne mreže je oko 50.000 m, na koju je priključeno 322 potrošača.

Vodovod Kobaš ima zaseban bunar sa pumpnom stanicom kapaciteta 15 l/s, hlornom stanicom, transportnim cjevovodom i rezervoarom zapremine 200 m³. Ukupna dužina izgrađene vodovodne mreže iznosi 33.000 m, na koju je priključeno 545 potrošača.

Vodovod Srdevići čini bunar sa pumpnom stanicom kapaciteta 15 l/s, hlornom stanicom, potisni cjevovod, rezervoar zapremine 300 m³, pet hidro stanica, te distributivne vodovodne mreže dužine 120.000 m. Na ovaj vodovod priključeno je 463 objekata u naselju Srdevići, Ćukali, Lepenica i dio naselja Sitneši.

Ukupno vodovodni sistem Srbac je izvorišnog kapaciteta 212 l/s, trenutno ugrađenih pumpnih agregata kapaciteta 150 l/s, rezervoarskog prostora 2.150 m³, vodovodne mreže dužine 425.000 m na koju je priključeno 5369 potrošača, što je za 107 potrošača više nego prošle godine, od čega 80 novih priključaka i 27 aktiviranih postojećih priključaka. Step en iskorištenosti izvorišnih kapaciteta trenutno je oko 43%. Kvalitet vode je izuzetno dobar. U 2019 godini izvršena je analiza na 252 uzorka, a rezultati pokazuju da je voda higijenski ispravna, odnosno da odgovara parametrima propisanim u važećem Pravilniku o higijenskoj ispravnosti vode za piće.

2.2.2 Kanalizacioni sistem

Sakupljanje, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda je jedan od najvećih infrastrukturnih problema našeg preduzeća, a i Opštine. Samo uži dio grada Srpca je djelimično riješio sakupljanje i odvođenje otpadnih voda, dok ostali stanovnici otpadnu vodu ispuštaju u septičke jame, otvorene kanale i vodotoke. Izgrađeni kanalizacioni sistem je separatnog tipa, odvojena je fekalna od kišne kanalizacije, osim na pojedinim potezima gdje je izgrađena samo fekalna kanalizacija. Trenutno postoji izgrađeno 13.600 m glavnih vodova na koje je priključeno 1.210 domaćinstava i oko 200 preduzeća i ustanova. Prikupljena otpadna voda se direktno, neprečišćena ispušta u otvorene kanale i vodotoke, iz razloga što nema izgrađenog postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda.

Potrebno je da Opština što prije iznađe sredstva za finansiranje izrade bar projektne dokumentacije za proširenje i rekonstrukciju kanalizacione mreže i prečištač otpadnih voda Srpca. Isto tako veoma je potrebno izraditi projektnu dokumentaciju za odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda od objekata i procjernih voda sa glavnog puta u zoni sanitarne zaštite izvorišta Prijebljezi.

2.3 Organizaciona struktura

Radi kvalitetnog obavljanja poslova i radnih zadataka iz registrovane djelatnosti, Preduzeće je organizovano i podijeljeno na sektore kao osnovne organizacione jedinice u okviru kojih se osnivaju unutrašnje organizacione jedinice na sledeći način:

- Tehnički sektor:
 - Organizaciona jedinica za razvoj i projekte
 - Organizaciona jedinica za poslove proizvodnje i analize vode
 - Organizaciona jedinica za poslove održavanja i izgradnje
 - Organizaciona jedinica za poslove transporta
- Komercijalno-financijski sektor:
 - Organizaciona jedinica za poslove očitavanja i naplate
 - Organizaciona jedinica za poslove knjigovodstva i računovodstva
 - Organizaciona jedinica za javne nabavke

Posebne organizacione jedinice čine:

- Organizaciona jedinica za opšte, pravne i kadrovske poslove
- Organizaciona jedinica za poslove kontrole i nabavke

2.4 Djelatnost

Preduzeće je osnovano kao javno preduzeće od posebnog društvenog interesa za građane, privredne i druge subjekte na području opštine Srbac.

Osnovna djelatnost preduzeća je:

- Proizvodnja i distribucija vode
- Odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda
- Održavanje i izgradnja vodovodnih i kanalizacionih instalacija

Ostale najbitnije djelatnosti za koje je preduzeće registrovano su:

- Inženjerske djelatnosti
- Izgradnja hidrograđevinskih objekata
- Uvođenje instalacija vodovoda i kanalizacije, gasa i instalacija za grijanje i klimatizaciju
- Elektroinstalacioni radovi
- Održavanje i popravka motornih vozila
- I niz drugih registrovanih djelatnosti

2.5 Izvori finansiranja poslovanja

Finansiranje troškova poslovanja preduzeća uglavnom se vrši iz vlastitih sredstava, ostvarenih naplatom isporučene vode i usluga odvođenja otpadnih voda. Prihod od sadašnje količine isporučene pitke vode i odvedene otpadne vode sa postojećim cijenama su dovoljne za dobro tekuće održavanje, ali nisu za obnavljanje sredstava rada, modernizaciju sistema i uvođenje novih tehnologija. Ostali prihodi su po osnovu pruženih usluga trećim licima putem izgradnje vodovodnih i kanalizacionih instalacija, usluge radnih mašina, usluge projektovanja, geodetskih usluga i sl.

Da bi još kvalitetnije održavali osnovna sredstva preduzeća, što je obaveza svih nas, neophodno je iznaći dodatni izvor prihoda, a on se može ostvariti na sledeći način:

- povećanjem prihoda kroz isporuku vode novim potrošačima
- otkrivanjem ilegalnih priključaka i uvođenjem u legalne tokove
- povećanim uslugama trećim licima
- tačnijim mjerenjem isporučene vode
- povećanjem naplativosti postojećih potraživanja
- bespovratnim razvojnim sredstvima iz evropskih fondova

3. ANALIZA TRENUTNOG STANJA

3.1 Stanje vodovodne i kanalizacione mreže

Planom poslovanja za 2020. godinu nisu predviđena sredstva preduzeća za značajnije aktivnosti na obnovi postojećeg sistema vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda. Kao i prethodnih godina prioritet ćemo dati samo najurgentnijim aktivnostima, manje vrijednosti koje direktno utiču na funkcionalnost sistema ili mogu da izazovu štete sa posljedicama za preduzeće.

Vodovodni i kanalizacioni sistem Srpeca ne obnavlja se potrebnim intenzitetom već preko trideset godina. Posljednja veća ulaganja u obnovu sistema vršena su osamdesetih godina rekonstrukcijom vodovodnog i kanalizacionog sistema grada Srpeca. Poslije rata, samo je izvršena rekonstrukcija dijela potisnog cjevovoda Ø400 mm i vodovod u ulici Mome Vidovića. Sva ulaganja bila su usmjerena na izgradnju vodovodne mreže za nove potrošače u naseljima Srđevići, Lepenica, Čukali i Župski Razboj, dok je obnova postojećeg sistema vršena od slučaja do slučaja. Ovi poslovi su finansirani uglavnom iz Budžeta Opštine, ali dijelom i sredstvima preduzeća u skladu sa mogućnostima.

Danas smo u situaciju da je vodovodna mreža i pumpna postrojenja značajno otpisana, kanalizaciona mreža stara oko 35 godine, a prosjek starosti mehanizacije oko 20 godina. Kada sagledamo starost vodovodne mreže, veoma nizak stepen iskorištenosti kapaciteta, veoma nepovoljan odnos dužine vodovodne mreže i broja priključaka onda veliki fizički gubici vode nisu iznenađenje.

U 2019. godini preduzeće je realizovalo sve mjere predviđene Planom sanacije što je obezbijedilo pozitivno poslovanje, smanjenje obaveza, ali i potraživanja. U 2019. godini preduzeće je značajno poboljšalo likvidnost, tako da smo pored redovnog servisiranja svih obaveza izdvojili sredstva za; rekonstrukciju cjevovoda za naselje Selište u dužini 2,5 km, nabavili novu pumpu za hidro-stanicu Martinac, izradili glavni projekat za rekonstrukciju cjevovoda D500 mm, izvršili fasadiranje upravne zgrade i krečenje unutrašnjih prostorija, završili rekonstrukciju preostalog dijela cjevovoda D400 mm sa izradom priključka za naselje Rakošćak, izradili vodovodnu mrežu u dijelu naselja Ž Razboj u dužini 10 km sa hidrostanicom za povećanje pritiska, izgradili objekat za smještaj arhive.

Trenutno postojeći problemi u vodosnabdijevanju i odvođenju otpadnih voda su sledeći:

- Problem pucanja potisnog cjevovoda Ø500 mm
- Stari ulični cjevovod u gradu od azbest-cementnih cijevi izgrađenih prije 40 godina
- Ne funkcionalna hidrantska mreža na području Grada i centara naseljenih mjesta
- Nepostojanje prečistača otpadnih voda
- Nedovoljna pokrivenost Opštine kanalizacionom mrežom
- Ne realizovan Program sanitarne zaštite izvorišta Prijebljezi i Vrijeska
- Ne izrađen Program sanitarne zaštite izvorišta Kobaš
- Sanacija nasipa oko rezervoara u Srdevićima (slijeganje zemlje tokom vremena)
- Popravka pristupnog puta za rezervoar Kobaš i uređenje prostora oko rezervoara
- Ne završena automatizacija vodovodnog sistema
- Djelimično sprovođenje Programa praćenja i kontrole gubitaka
- Potrebno sanirati krov na hlorno-upravljačkoj stanici u Prijeblezima
- Potrebno sanirati zaštitnu ogradu oko izvorišta Prijebljezi zamjenom polomljenih betonskih stubova i bodljikave žice stare preko 30 godina.

3.2. Analiza postojećih cijena komunalnih usluga

Tabela 1. Pregled korekcije cijena u zadnjih 15 godina

VODA	J.M.	od 2002	od 2005	od 2011	od 01.04.2017
Domaćinstva	m3	0,60	0,80	0,95	1,10
Javni sektor i indus	m3	1,80	1,20	1,43	1,43
KANALIZACIJA					
Domaćinstva	m3	0,30	0,24	0,29	0,36
Javni sektor i indus	m3	0,90	0,36	0,43	0,53

Da bi obezbijedili princip održivog i finansijski nezavisnog preduzeća cijene vode i usluga kanalizacije bi trebale da budu takve da obezbijede potpuno pokriće realnih troškova.

Trenutne cijene su takve da obezbeđuju prihod koji može da pokrije troškove tekućeg poslovanja, ali i plaćanje ranijih obaveza po kreditima i reprogramima, te obaveze prema dobavljačima i radnicima. Uprava preduzeća je stava da se cijene u 2020. godini neće mijenjati, ali bi u narednom periodu trebalo razmišljati o postepenom približavanju ili izjednačavanju cijena za domaćinstva i javni sektor.

3.3 Pregled stanja obaveza i potraživanja sa 31.12.2019. godine

Pregled ukupnih obaveza sa 31.12.2019. godine

r.b	Vrsta obaveze	Stanje sa 31.12.2016	Stanje sa 31.12.2017	Stanje sa 31.12.2018	Stanje sa 31.12.2019 procjena
1.	Dugoročne obaveze	1.092.888,21	1.272.700,00	1.380.035,23	1.350.000,00
2.	Kratkoročne obaveze	797.362,53	434.900,00	309.738,04	240.000,00
	Ukupno:	1.890.250,74	1.707.600,00	1.689.773,27	1.590.000,00

Iz pregleda se vidi da su dugoročne obaveze u 2019. godini smanjene zbog redovnih mjesečnih otplata reprograma sklopljenih sa Institutom za javno zdravstvo i elektro preduzećem, kao i kredit kod Sber banke, a novih zaduženje nismo imali. Isto tako i kratkoročne obaveze su značajno smanjene, odnosno manje su u odnosu na prošlu godinu za oko 69.738,00 KM. Ukupno posmatrajući, procijenjene obaveze sa 31.12.2019. godine u odnosu na stanje 31.12.2018. godine smanjene su za 99.773,27 KM.

Pregled stanja ukupnih potraživanja na dan 31.12.2019.godine

r.b	Vrsta potraživanja	Stanje sa 31.12.2016	Stanje sa 31.12.2017	Stanje sa 31.12.2018	Stanje sa 31.12.2019 procjena
1.	Od pravnih lica	399.569,80	368.600,00	232.849,76	188.000,00
2.	Od fizičkih lica	2.088.184,57	2.044.500,00	1.949.672,00	1.820.000,00
3.	Potraživanja za usluge	153.676,21	140.000,00	11.463,45	10.000,00
	Ukupno:	2.641.430,58	2.553.100,00	2.193.985,21	2.018.000,00

Procjena preduzeća je da ćemo do kraja poslovne 2019. godine otpisati potraživanja u iznosu cca 175.985,00 KM, od čega 80.040,00 KM koja su ranijih godina bila na ispravci potraživanja i sada se direktno otpisuju, jer smatramo da su ta potraživanja nenaplativa. Do kraja godine izvršićemo direktan otpis nenaplativih potraživanja i otpis potraživanja po sudskim presudama u iznosu od cca 95.945,00 KM, za utrošenu vodu.

Ukupno procijenjeno stanje potraživanja sa 31.12.2019. godine je za 175.985,00 KM manje od potraživanja sa stanjem na 31.12.2018. godine.

4.PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2020. GODINI

4.1. Plan proizvodnje i distribucije vode

I u 2020. godini preduzeće planira da obezbijedi neprekidno i kvalitetno snabdijevanje pitkom vodom svih potrošača.

Plan proizvodnje vode po izvorištima

R.B.	IZVORIŠTE	J.M.	Plan za 2019.g	Procjena ostvarenja sa 31.12 2019.g 1	Plan za 2020.g 2	INDEX 2:1
1.	Prijebljezi	m ³	1.516.000	1.520.000	1.511.000	99
2.	Kobaš	m ³	99.000	107.000	107.000	100
3.	Vrijeska	m ³	135.000	131.000	132.000	101
	UKUPNO:	m ³	1.750.000	1.758.000	1.750.000	100

Prvenstveno zbog aktivne kontrole gubitaka i brze popravke kvarova planiramo istu proizvodnju vode na izvorištima, a za 2% povećanu isporuku vode potrošačima.

Plan isporuke vode po korisnicima

r.b	KORISNICI	J.M	Plan za 2019.g	Procjena ostvarenja sa 31.12 2019.g 1	Plan za 2020.g 2	INDEX 2:1
1.	Domaćinstva -voda -kanalizacija	m ³ m ³	610.000 142.000	608.560 141.631	610.000 142.000	101 100
2.	Preduzeća i ustanove -voda -kanalizacija Perutnina -voda	m ³ m ³ m ³	82.000 41.000 218.000	88.792 43.190 197.875	88.000 43.000 213.600	100 100 108

U 2020. godini planiramo svim kategorijama potrošača isporučiti istu količinu vode kao i prethodne godine. Planiramo povećanu isporuku vode domaćinstvima zbog 80 novih priključaka izgrađenih pretežno u drugoj polovini prošle godine, te planiranih priključaka u ovoj godini. Planiramo povećanu isporuku vode Perutnini zbog proširenja kapaciteta. Planiramo oko 350 starih vodomjera zamijeniti novim ili baždarenim. Preduzeće će provoditi i sve druge aktivnosti koje imaju za cilj povećanje fakturisane količine vode u 2020. godini.

Gubici vode (odnos isporučene i proizvedene količine vode)

R.B.	IZVORIŠTE	J.M.	Ostvareno u 2019.g proizvedeno	Ostvareno u 2019.g fakturisano	Gubici za 2019.god. %	Plan gubitaka za 2020.god. %
1.	Prijebljezi	m ³	1.520.000	771.227	50	48
2.	Kobaš	m ³	107.000	54.500	49	47
3.	Vrijeska	m ³	131.000	69.500	47	45
	UKUPNO:	m ³	1.758.000	895.227	49	47

Ukupne gubitke vode u vodovodnom sistemu planiramo smanjiti za cca.2%. Ovo planiramo ostvariti povećanjem fakturisane količine vode legalnim potrošačima koji istu ne plaćaju, smanjenjem fizičkih gubitaka bržim popravkama curenja na vodovodnoj mreži, te zamjenu starih vodomjera novim, radi tačnijeg mjerenja. Nastaviti aktivnu, plansku kontrolu vodovodne mreže i kućnih priključaka u okviru službe za održavanje i službe za očitavanje, ubrzati radne procedure, a sve u cilju smanjenja starosti kvarova koji značajno utiče na smanjenje gubitaka. Naš osnovni problem je što imamo velike izvorišne kapacitete, veliku dužinu vodovodne mreže, a mali broj potrošača.

Stepen iskorištenosti pumpnih kapaciteta

		J.M	SRBAC	KOBAŠ	SRĐEVIĆ I	UKUPNO
1.	Kapacitet izvorišta -mogući zahvat pumpi	m ³	3.500.000	330.000	330.000	4.160.000
2.	Zahvaćena količina	m ³	1.520.000	107.000	131.000	1.758.000
	Stepen iskorištenosti kapaciteta	%	44	33	40	43

Dok većinu vodovoda u okruženju muči nedostatak izvorišnih kapaciteta, naš vodovod ima sasvim suprotan problem - nedostatak potrošača koji bi trošili veće količine vode. Ovako nizak procenat iskorištenosti izvorišta i pumpnih agregata od 43% govori da imamo veoma skup vodovodni sistem u odnosu na sadašnju potrošnju. Naša obaveza je da učinimo sve kako bi kvalitetno održavali vodovodni sistem i da se nadamo većoj potražnji za vodom, proširenjem vodovodne mreže na nove korisnike i izgradnjom novih privrednih kapaciteta.

4.2. Plan tekućeg održavanja vodovodne mreže i objekata

R.B.	VRSTA RADOVA	Plan za 2019.god	Procjena ostvarenja sa 31.12 2019.g 1	Plan za 2020.god 2	INDEX 2:1
1	Intervencije na opravci mreže i objekata	1000	967	1000	103
2.	Zamjena neispravnih vodomjera novim	50	60	55	92
3.	Demontaža, baždarenje i ponovna montaža vodomjera	300	250	300	120
4.	Izrada priključaka na vodovodnu mrežu	50	70	70	100
5.	Vanredne kontrole i po zahtjevu potrošača	200	203	200	99
	Ukupno:	1600	1550	1625	104

Aktivnost na kontroli i održavanju vodovodne mreže i objekata planiramo značajno pojačati kako bi što prije uočili i popravili kvarove na mreži, zamijenili neispravne vodomjere ispravnim, a sve u cilju smanjenja gubitaka i veće fakturisane količine vode. Radi jasnog odnosa preduzeća i potrošača planiramo nastaviti potpis ugovora. Značaj kontrole vodovodne mreže i ispravnosti vodomjera opisan je u daljem tekstu.

***Redovna kontrola vodovodne mreže**

Brza popravka vidljivih curenja značajno utiče na smanjenje gubitaka. Do sada se popravke vidljivih curenja vršile pretežno po prijavama građana. U tekućoj godini planiramo uvesti redovnu kontrolu vodovodne mreže i kućnih priključaka od strane radnika Službe održavanja. Poslije brzog otkrivanja mjesta curenja, potrebno je brzo izvršiti opravku kvara. U tom smislu ubrzali smo radne procedure koje se odnose na: podnošenje prijave, otvaranje radnog naloga, priprema materijala i sredstava rada, organizaciju radnika i na kraju konkretna opravka kvara, a sve u cilju smanjenja vremena trajanja kvara.

***Zamjena neispravnih vodomjera sa ispravnim**

Vodomjeri kao poslednja karika u lancu sistema vodosnabdijevanja su bitni, ako ne i najbitniji faktor kada su u pitanju gubici i fakturisana realizacija. Potrošači kojima je neispravan vodomjer po pravilu troše mnogo više vode nego što im se paušalno obračunava. S druge strane, obaveza preduzeća je da u zakonom propisanom roku izvrši zamjenu ili baždarenje vodomjera. Trenutno u našem vodovodnom sistemu svi potrošači imaju vodomjere, osim 10 potrošača koji nemaju uslovne vodomjerne šahtove. Takvim potrošačima je dostavljena opomena da izgrade uslovne vodomjerne šahtove, kako bi i njima ugradili vodomjere. Planiramo u narednoj godini redovno mijeniti sve neispravne vodomjere kako bi povećali prihodovanu količinu vode, a samim tim smanjili bi gubitke.

***Baždarenje vodomjera**

Prema važećim zakonskim propisima baždarenje vodomjera manjih profila je obavezno svakih 5 godina, odnosno za vodomjere većih profila svakih 3 godine. Ove godine planiramo izvršiti baždarenje oko 300 vodomjera od čega 250 profila 3/4" i 50 vodomjera većih profila. Ovim bi se trebala povećati izmjerena i fakturisana količina, a ujedno smanjili prividni gubici

*Kontrola ispravnosti kućnih priključaka

U tekućoj godini planiramo pojačati aktivnosti na otkrivanju ilegalnih potrošača kako bi iste sveli na minimum.

Da bi to ostvarili potrebno je preduzeti sledeće:

- Uvesti oštre mjere za ilegalnu potrošnju-krađu vode
- Uvesti telefonsku liniju za anonimne prijave građana
- Uvesti češće kontrole objekata, koji su isključeni sa vodovodne mreže zbog neplaćanja ili krađe
- Posebno kontrolisati male potrošnje potencijalno većih potrošača
- Spriječiti neovlašćeno korišćenje vode –krađu sa PP hidranata
- Kontrolisati i spriječiti potrošače u bilo kakvoj manipulaciji vodomjerom: skidanje, okretanje..

4.3. Plan kapitalnih ulaganja

4.3.1 Kapitalna ulaganja iz sredstava osnivača-budžeta Opštine

KP Vodovod predlaže opštini Srbac da prilikom izrade Programa kapitalnih investicija za 2020. godinu ili iz drugih izvora predvidi sredstva za realizaciju sledećih projekata:

R.B.	OPIS	IZNOS (KM)
1.	Izrada Programa sanitarne zaštite izvorišta Kobaš	40.000,00
2.	Realizacija mjera iz Programa sanitarne zaštite izvorišta Prijebljezi Ifaza;odvođenje oborinskih voda sa kolovoza	1.200.000,00
3.	Realizacija mjera iz Programa sanitarne zaštite izvorišta Vrijeska	31.000,00
4.	Izrada tehničke dokumentacije za prečistač otpadnih voda	50.000,00
5.	Rekonstrukcija hidrantske mreže u gradu i centrima naseljenih mjesta	48.000,00
6.	Rekonstrukcija potisnog cjevovoda D 500 mm Prijebljezi-Povelič	1.000.000,00
7.	Vodosnabdijevanje naselja Resavac, naselje Sunce, Bolničko i Crkveno brdo sa izvorišta Vrijeska	151.000,00
8.	Izgradnja vodovodne mreže za naselje Čukali- centar	130.000,00
	U K U P N O:	2.650.000,00

Potrebe za ulaganjima u izgradnju vodovodnih, a posebno kanalizacionih objekata su daleko veće, ali smo predložili samo projekte koji su zakonska obaveza i u funkciji su zaštite pitkih voda, a time i zdravlja građana, projekat rekonstrukcije cjevovoda Ø500 mm od koga zavisi normalno i neprekidno vodosnabdijevanje, te rekonstrukcija navedenih cjevovoda sa ciljem poboljšanja i sigurnijeg vodosnabdijevanja. Bilo bi dobro iznaći finansijska sredstva za nastavak izgradnje vodovodne mreže u naseljima Čukali i Ilićani čime bi završili vodosnabdijevanje južnog i jugozapadnog dijela Opštine sa izvorišta Vrijeska.

4.3.2 Ulaganja iz vlastitih sredstava Preduzeća u 2020. godini

U sledećem pregledu navedene su potrebe za najnužnijim investicijama, koje bi trebalo realizovati, ukoliko se za njih obezbijede potrebna finansijske sredstva. Nabavka bagera-gusjenčara planira se ako dođe do realizacije rekonstrukcije potisnog cjevovoda D500 mm.

R.B.	OPIS	IZNOS (KM)
1.	Nabavka bagera-gusjenčara, 3,5-4 tone	70.000,00
2.	Sanacija postojeće ograde oko izvorišta Prijebljezi (nabavka i ugradnja bet. stubova i bodljikave žice)	10.000,00
3.	Građevinski radovi na sanaciji objekata rezervoara u Kobašu i Srdevićima.	10.000,00
4.	Rekonstrukcija dijela AC cjevovoda u gradu	15.000,00
5.	Rekonstrukcija ili izmještanje hidro-stanice Lazići	15.000,00
	U K U P N O:	120.000,00

4.4. Plan ljudskih resursa

Vrsta zaposlenja	Plan u 2018	Ostvareno sa 31.12.2018.g	Ostvareno sa 31.12.2019	Plan u 2020
Stalno zaposleni	52	47	51	52
Zaposleni na određeno vrijeme	-	2	-	-
Volonter-Pripravnici	-		1	1
UKUPNO:	52	49	51	52

Sa 31.12.2018. godine u preduzeću je bilo zaposleno 49 radnika na neodređeno vrijeme i jedan volonter. U toku 2019. godini sa tri radnika je sporazumno raskinut radni odnos, te su na njihova radna mjesta i na 2 radna mjesta upražnjena iz prethodne godine primljeno 5 novih radnika. U 2019 godini sa 1 volonterom je istekao ugovor o stručnom osposobljavanju, a primljen je drugi volonter čiji će ugovor isteći tokom 2020. godine. Tokom 2020. godine planiramo zaposliti jednog radnika vodoinstalatera.

5. PLAN PRIHODA I RASHODA PREDUZEĆA

5.1. Plan prihoda

5.1.1 Plan prodaje vode (Fizički obim proizvodnje)

r.b	KORISNICI	J.M	Plan za 2019.g	Procjena ostvarenja sa 31.12 2019.g 1	Plan za 2020.g 2	INDEX 2:1
1.	Domaćinstva- voda -kanalizacija	m ³ m ³	610.000 142.000	608.560 141.631	610.000 142.000	101 100
2.	Preduzeća i ustanove -voda -kanalizacija Perutnina -voda	m ³ m ³ m ³	82.000 41.000 218.000	88.792 43.190 197.875	88.000 43.000 213.600	100 100 108

5.1.2 PLAN UKUPNOG PRIHODA

r.b	OPIS	Plan za 2019.god	Procjena ostvarenja sa 31.12 2019.g 1	Plan za 2020.god 2	INDEX 2:1
1.	Domaćinstva -voda -kanalizacija	671.000,00 51.120,00	669.416,00 50.987,00	671.000,00 51.120,00	101 100
2.	Preduzeća i ustanove -voda -kanalizacija	357.060,00 21.730,00	344.634,00 22.890,00	360.800,00 22.790,00	104 100
3.	Održavanje vodomjera	161.500,00	166.576,00	167.470,00	101
4.	Osnovna taksa	212.000,00	224.000,00	225.000,00	101
5.	Usluge izgradnje i opravke	115.000,00	175.700,00	189.500,00	107
6.	Prihod od ukidanja vremenskih razgraničenja	45.000,00	45.464,00	45.400,00	100
7.	Ostali prihodi	14.000,00	22.542,00	22.220,00	99
8.	Taksa za priključak	35.000,00	39.330,00	35.200,00	90
	UKUPNO	1.683.410,00	1.761.539,00	1.790.500,00	102

Plan ukupnog prihoda izrađen je na bazi procjene ostvarenja u 2019. godini, te planiranog fizičkog obima proizvodnje i usluga u 2020. godini. Ukupni planirani prihodi su veći za 2% u odnosu na prihode ostvarene u prošloj godini. Povećanje prihoda od isporuke vode planirana je zbog povećanog broja priključaka na vodovodnu mrežu, te planirane veće potrošnje vode u Perutnini zbog proširenja kapaciteta. Planirani ukupan prihod je dovoljan da pokrije tekuće troškove poslovanja i za manja investiciona ulaganja u obnovi osnovnih sredstava

5.2.PLAN UKUPNIH RASHODA

R.B.	Vrsta troškova	Plan za 2019,g	Procjena ostvarenja sa 31.12 2019.g	Plan za 2020,g	INDEX
1.	Nabavna vrijednost Prodatog materijala	40.000,00	65.590,00	55.600,00	85
2.	Repromaterijal	55.000,00	70.200,00	60.000,00	86
3.	Troškovi goriva i maziva	45.000,00	45.100,00	45.000,00	100
4.	Troškovi elektroenergije	88.000,00	92.500,00	90.000,00	97
5.	Troškovi bruto plata,toplog obroka,i ostali lični rashodi	896.500,00	946.443,00	1.072.000,00	113
6.	Troškovi usluga kooperanata	15.000,00	21.950,00	21.000,00	96
7.	Trškovi PTT i telefonskih usluga	42.000,00	31.200,00	31.400,00	101
8.	Tekuće održavanje	40.000,00	49.600,00	45.500,00	92
9.	Troškovi amortizacije	110.000,00	109.500,00	110.000,00	100
10.	Nematerijalni troškovi	100.000,00	116.500,00	115.000,00	99
11.	Ostali financijski rashodi	92.000,00	64.300,00	64.500,00	100
12.	Neposl. vanredni rashodi	150.000,00	130.000,00	65.000,00	50
	UKUPNO :	1.673.500,00	1.742.883,00	1.775.000,00	102

U 2020 godini planirani troškovi su veći za 2% u odnosu na procijenjene troškove u 2019 godini. U strukturi troškova vidi se da su povećani troškovi za plate jer smo planirali povećati cijenu rada sa 190 na 195 KM, te zbog povećanja koeficijenata, povećali smo najniže plate i plate za proizvodne radnike, kako bi zaustavili trend odlaska radnika u inostranstvo. Troškovi repromaterijala su manji od ostvarenja u prošloj godini jer procjenjujemo da ćemo u ovoj godini imati manji obim izgradnje vodovodne mreže i vodovodnih priključaka. Planirani troškovi za PTT usluge su 25.200,00 KM, a za telefonske usluge oko 6.200,00 KM i na nivou su prošlogodišnjih. Neposlovni vanredni rashodi su značajno manji jer planirani iznos za otpis potraživanja je manji od prošlogodišnjeg. Ostali troškovi su na nivou prošlogodišnjih.

5.3. Finansijski rezultat

1. Ukupan prihod	1.790.500,00 KM
2. Ukupni troškovi	1.775.000,00 KM
3. Finansijski rezultat	15.500,00 KM

PREGLED PLANA OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

		Ostvareno 31.12.2016.g	Ostvareno 31.12.2017.g	Ostvareno 31.12.2018.g	Ostvareno 31.12.2019.g procjena	Planirano 31.12.2020.g
1	Ukupne obaveze	1.890.250,74	1.707.600,00	1.689.773,27	1.590.000,00	1.540.000,00
2	Ukupna potraživanja	2.641.430,58	2.553.100,00	2.193.985,21	2.018.000,00	1.968.000,00
	Naplata tekućih potraživanja %	93	95	96	97	98

Iz pregleda se vidi da su ukupne procijenjene obaveze sa 31.12.2019. godine u odnosu isti period prošle godine smanjene za 99.773,00 KM, a potraživanja smanjena za cca 175.985,00 KM. Ovo je ostvareno racionalnim poslovanjem i povećanjem procenta naplate. Preduzeće je u 2019. godini redovno servisiralo tekuće obaveze, te obaveze po kreditima i reprogramima iz ranijih godina. Iz pregleda se vidi da su ukupne obaveze sa 31.12.2019. godine za 300.000,00 KM manje nego u istom periodu 2016. godine, a potraživanja manja za 623.430,00 KM.

I u narednoj godini planiramo ukupne obaveze smanjiti za cca 50.000,00 KM, a ukupna potraživanja smanjiti za cca 50.000,00 KM.

6. ZAKLJUČCI

Na osnovu svega iznesenog može se zaključiti da će preduzeće u 2020. godini voditi sledeće aktivnosti:

- Preduzimanje svih neophodnih mjera i aktivnosti koje osiguravaju neprekidno i trajno vodosnabdijevanje,
- Stalno pratiti i vršiti modernizaciju vodovodnog sistema u tehnološkom i institucionaknom smislu, a u skladu sa finansijskim mogućnostima,
- Aktivnosti na smanjenju gubitaka u vodovodnom sistemu,
- Maksimalna štednja i smanjenje svih troškova, osim troškova tekućeg održavanja,
- Naplatu potraživanja za isporučenu vodu podići na još viši nivo, te blagovremeno vršiti utuživanja za neplaćene račune svih potrošača u skladu sa Odlukom o vodovodu i važećim zakonskim propisima.
- Voditi pripreme aktivnosti za rekonstrukciju potisnog cjevovoda D500 mm, te aktivnosti na proširenju vodovodne mreže u naselju Čukali.

Od osnivača i većinskog vlasnika očekujemo:

- Da da podršku preduzeću vezano za naplatu potraživanja korišćenjem svih zakonskih sredstava, uključujući i ustanove kojima je Opština osnivač,
- Da iznađe dodatna sredstva za izgradnju i rekonstrukciju vodovodne i kanalizacione infrastrukture.

Drago Jovičić